

Előfizetési feltételek:
 Egész évre 4 frt. — kr.
 Félévre . . . . . —
 Negyedévre 1 . . . . .
 Egyes szám 10 kr.

HALADÁS

Hirdetések díja:
 4 hasábos potitsor 5 kr.
 Nyilttérben . . . . . 20 kr.
 Bélyegdíj egyes hirdetésnél . . . . . 30 kr.

Politikai, társadalmi, tanügyi, közgazdasági és ismeretterjesztő közlöny.

Szerkesztőségi iroda: Gy.-Fehérvárban, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Megjelen: Hetenként egyszer.
Kéziratok: Vissza nem adtnak.
Kiadóhivatal: VOLCZ B. könyvnyomdája. Mindennemű pénzék hirdetések és reklamatok ide intézendők.

A sétatér.

A régi időkben a városok főjellegét a sáncok s magas falke-ritések képezték, mai nap a városság elkerülhetlen követelménye tiszta közhely, tágas piac és legkiválóbban a sétatély.

Eltekintve a szépiészeti indoktól, egészségügyi és társadalmi szempontból felette fontos a sétatély, és azért méltán lehet csodálkozni és úgy szólva bosszankodni a felett, hogy városunk ép ez egyetlen valamire alkalmas közhelye oly gyarló, oly elhanyagolt karban van.

Gyarló, véve fát, utjait és ennél még gyarlóbb az, hogy közjellegét napról napra vesztü és ma holnap privát kert természetét vévén föl, lucratív vállalatokra s egyének üzleti céljaira használtják fel.

Nehogy félre értesünk, kijelentjük, hogy az ép most a sétatélyon rendezendő jótékonykezélu esztélye nem vonatkoznak szavaink — mert hisz a nemes cél, a jótékonyágai hivatkozás előtt megszünik a rideg okoskodás, de látván, hogy minyájunk vagyona, a város kincse mily pusztulásnak indult, tekintettel a közgyűlés közleledtőre ép most találtuk szükségnek a felemlitést.

A ki sétatélyunk eredetét, keletkezését ismeri, az tudni fogja annak célját, hivatását is; de sőt az idegen, az átutazó is azon hitben van, hogy ez egy város üdülöhelye — un petit oasis dans le grand désert mint a francia mondja — vagyis a nagy pusztában, egy kis zöldség, a sivatagban egy kis pihenő, a forráságbán egyik menhely.

Madártávtól tekintve csakugyan gyönyörűen veheti ki magát sétatélyünk mert onnan csak foszlott, szakadozott, de azért zöld

lombjait láthatni, s ezért nem veszszük rossz néven a felett repülő madártól a megjegyzést: hogy mily boldogok azok, kik ott alatt élhetnek!

S ha közeledik a légi utazó, a kis madár elszörnyed a pusztaságtól, megijed a koresmai zajtól és megborzad azon még melegen pirosuló vértől, melyet szakácsnői gyilkos kés bugyogtat ki a szárnyasok kebeléből; ezen a távolból látottak után nem jön közelebb, hanem elrepül. Boldog madár, más helyet keres, — s a közelebb lét élvezetét nekünk hagyja. Nekünk hagyja a szaglás gyönyörét, a finom illat élvezetét, melyet a konyhaműhely ablakai, a különféle állati maradványok és folyadékok bőven természetnek.

Egy privát kerttel rendelkezhetik tulajdonosa, használhatja bármire, de egy közsétatér a közönség üdülésére van szána, ez a fő és legelső cél, s nem az, hogy etkezési s ivóhelyé fajuljon.

A sétatély utjai elhanyagolt állapotban vannak, s a mióta a kioszkot koresmává tették és egy nagy részét a sétatélynak elzárták az utak oly szélszerűtlenül vannak beosztva, hogy az egész közönség egy szűk fasorra van utalva, a minék következtében a tolongás és pornyelés élvezetén kívül semmit sem remélhet az üdülni kívánó.

Az ép most összehívott közgyűlés figyelmét felhívjuk e mostoha gyermekre, melynek csak neve: sétatér.

A város atyáit pedig kérjük: nézzenek utánna hol van a sétatély tőkéje, hol van a jövedelme, ki eszi fel azt és legkülönöbben intézkedjenek a jövőre nézve és adják vissza sétatélyunknak ünnepi ruháját, tiszta ábrázatát nyugalmas árnyékát és becsületét!

POLITIKAI HIREK.

Mostarból tegnapi kelettel távirják: A varcar-vakufi elfogott mirdírnál, ki Horvátországba internáltatik, igen fontos irományok találtattak, melyek Bosznian kívüli magasabb török kormányközegek öszszekötötését a felkelőkkel bizonyítják. A görög orthodoxok tömegesen menekülnek Szerbiába. Peko Pavlovics igen élénk tevékenységet fejt ki a felkelő csapatok szaporításában s Montenegróból és Szerbiából önkénteseket von magához.

Peko Pavlovics tudvalevőleg egyik régibb keresztény fölkelő vezér. Hogy csapataink ellen tényleg sikra szállott volna, arról eddig semmi hír sem érkezett.

A „Presse“-nek írják a boszniai hatarról: Bosznia nyugati részén, Bihacs, Petrovac, Kljucz, Livno kerületeiben teljes anarchia uralkodik. A bihacsi mohamedánok ellenállásra készülnek, mióta az ottani redif zászlóalj parancsot kapott a visszavonulásra. Hadsi Loja igen tevékeny eszközökre talál e tájon Kulinovics Philippovics bégekben, mert ezek voltak az utóbbi években a keresztények legkegyetlenebb üldözői. Társuk továbbá a hírhedt keresztényüldöző Pozsderác, ugyszintén Ali Csovka és Bajbutorics Mehemed bégek, kik több ezer főnyi felkelő csapatot alakítanak.

Babics Golub, az ermaini keresztény felkelők vezére, kijelenté, hogy az okkupáló sereg rendelkezésére bocsátja magát. A szerb izgatás még mindig tart ugyan, de kevés sikerrel.

Gr. Szapáry altábornagy a XX-ik hadosztály parancsnoka az általa megszállott terület lakosságához következő kiáltványt intézett: „A császári ottomán hatóságok

és más közhivatalok, nevezetesen a közigazgatási, igazságszolgáltatási és pénzügyi hivatalok eddigi módjukon folytathatják működésüket, azonban tartózkodniok kell az osztrak-magyar csapatokkal szemben minden kibagástól; hivatalos tevékenységükben kötelesek szigoruan alkalmazkodni a törvényekhez és az előirt szabályokhoz, következőképpen ügyeljenek arra, hogy senkivel se történnék igazságtalanság, különben kényszerítve lennének az illető hivatalnokok ellonóben a legérelyesebb rendszabályokhoz nyulni. Főkép az adóhivatalnokoknak nevezetesen azoknak, kik a harács behajtásával vannak megbízva, lelkükre köttetik, hogy annak beszedésénél minden visszaéléstől tartózkodjanak, különben a vétkesek szigoruan meg fognak büntettetni. A fölügyelet a helyben levő es. és kir. katonai parancsnokságra bízatik. A pénzforgalomra vonatkozólag szolgáljon tudomásul, hogy az osztrak érték, vagyis az osztrak-magyar birodalomban forgalomban levő pénz lesz érvényes, további intézkedésig azonban a török érepéz és a kaime-érték is forgalomban marad.

A es. kir. XX. gyaloghadosztályparancsnoksága.

Gr. Szapáry László, altábornagy.

Mint Graeból jelentik, szombaton éjjel egy teljesen fölszerelt egészségügyi vonat érkezett oda 100 betegekkel és sebesültekl. Az utóbbiak közt volt a maglaji kém-szemlénél megsebesült több huszár is.

Znoicze, mely a legutóbb beérkezett hivatalos jelentések szerint, a Tegethoff-hadosztály és a főhadiszállás előnyomulási célját képezi, a hasonnevü kerület főhelye és a meglehető jó karban tartott tahid által áthidalt Boszna folyó bal partján fekszik. 2600 lakója legnagyobb rész

TÁRCZA.

Sétatélyon*)

Gy.-Fehérvár aug. 11.

Árnyas sétatély sorok alatt
 Tarka vidám népség halad.
 Egymás mellett sétatélyatunk
 A holnapra semmi gondunk.

Könyvü felhöt lebbent a szél —
 Ha értenék: miről beszél?
 Talán éjrl, ködről, gyászról —?
 Mit nekünk! míg szívünk lángol!

Erdőn völgyön madár dalol —
 Itt minékünk muzsika szól —
 Huzzad cigány! a szaporát
 Ne halljuk: a nyomor faját!

Rozsás arcú ifjú leány,
 Csak csüngj szerelmesed karán!
 Ne lásd meg a muló képet,
 A mely most elődbe téved —:

Sok esztendő öreg anyó
 Mit keres? nem idevaló;
 Mint vén kabát: ráncos képe,
 Nem kell rózsák keretébe.

S még — ki hinné! sietni tud —
 — Alá — fel — is elég az út, —
 Keresi hogy merre — térjen,
 Nehogy temetőbe érjen.

Temetőbe! bolond beszéd!
 Nyeljük el a szónak felét!
 Említeni is rossz lesz talán
 Mert ép marsot húz a cigány!

A HOLT VENDEG.

(Folyt.)

Szavam képtelen méltóan esetelni a könnyek záporát, a síró panasznak szív mélyéből fakadt hangjait, melyek a levél e szavait követék. Sarolta, a különben oly büszke hajadon, feledve mindent adá magát át érzelmeinek s méltó fájdalomnak kitöréseiben cseppet sem zavará őt az idegen jelenléte. Ez különben arcán a merterkelt részvét kifejezéseivel, vigasztalni akarván a leányt, udvarias hangon így szólt meg: „Ha csak távolról is sejtettem volna, hogy a gazfattyú ily galád hír kellemetlen postájává teszen; igaz becsületemre s őseimnek, a Gräbern grófnak szent nevére esküszöm, hogy megismerttettem volna őt lovagias kardom élével! Szüntesse a könnyárt kisasszony; a hűtlen kedves méltatlan azokra, vannak még férfiak, kik örökre állanak a végzetet, ha a gyalázatosnak helyét a kegyed szívében és oldala mellett betölthetnék.“

E szép szavak azonban pusztán hangzottak el, Midőn udvarias grófnak eltávo-

zandó, üdöhelyéről felkelt, Sarolta arcát sűrű cseppekben mosták a fájdalom könnyei s ez felbátorítá őt a szülöktől azon engedélyt kérni ki, hogy a szenvedőt, ki a mult kínos emlékeinek elűzésére ugy is társaságot és szorakozást igényel, többször is meglátogathassa. —

Szavát is tartá s következő napon már újból megjelent az egyszerű lakban, hól miután Saroltát magában találá a teremben, a társalgást a kölcsönös üdvözlések után így kezdé:

„Almatlan éj gyötrelmei után keresem fel kegyedet. Érzem, hogy pusztá megjelenésével is teljes hatalmába kerité gyöngö szívetem, mely elszorulva, ki-mondhatatlanul szenvedert, midőn hathatos képzelmem a fájdalom terhe alatt roskadva tünteté fel kegyednek szende képét. — Szelid vonásai reményvel töltenek el, hogy nem lesz eléggé kegyetlen megtagadni tölem ajkának egy üde mosolyát, mely megnyugtassa szívetem.“

„Nevehetek-e — fakadt ki az öszinte fájdalom hangján Sarolta — midőn hűtlen völegényem oly mélyen sebze szívetem gyűrűmnek visszaküldése által? —

A gróf a visszaküldött jegygyűrű után nyu t és „Pusztuly az örök feledés tengerébe, eddigi viselő emlékével együtt!“ szavak kíséretében heves mozdulattal kidobá azt az ablakon, majd így

folytatá: „Ah mily örömet kárpotoluám érte sokkal pompásabbal! Mily örömet cserélném azt fel mndezen értékes gyűrűvel, melyek mind egyikével egy — egy gazdag uradalom jár!“ S evel levoná újjáról a legpompásabb karikat és Sarolta elé az asztalra tevé azt. —

Élénk pir futá el Sarolta arcát s látszó zavarral taszítá odébb az értékes ékszeret. —

„Ne legyen oly szivtelen! — esdeklék a gróf — Ha völegénye hűtlenül elhagyá kegyedet, borítsa kegyed is őt az örök feledés sűrű fátyoláival . . . A megtorlás édes leend . . . Szívem s grófi koronám pedig lábainál hever.“

A lány tartózkodó volt. — Az udvarló gróf hízogó szavai, s az értékes ajándék csábító tekintete mégis eredményeztek annyit, hogy maga is érezni kezdé, hogy a hűtlen feledni kel s hogy a boszúédes lesz. — Sokáig beszélgettek még egymással s a társalgás vége felé már Sarolta is kezdett kissé élénkebb részt venni a gróf mulattató tréfáiban. —

A gazdag idegennek hire csakhamar az egész városban elterjedt, különösen mert dúsan öltöztetett szolgáló nagy feltűnést keltettek. — Csakhamar köztudomású dolog lett az is, hogy ő Saroltának völegényétől levelet hozott. Midőn ezt Vera s Kata is meghallották, barát-

*) Egy helybeli nőtől vettük e sorokat közlésre.

mohamedán és görög-keleti vallásu, a katholicusok száma alig rug 100 nál többre.

Zenice a Vjetrimiza-Planina alatt, kies és termékeny völgyben épült; de — sajátságos körülmény — a bród-szervei postáit mintegy 20 perenyire vezet el a városon túl. Beszélnek, hogy ezen országut a gyanakvó és nagyon kevés vendégszerető Zenice község egyenes kívánatára vitették el a város közvetlen közeléből. Zenice egyébiránt Bosznia legiparizőbb helyeinek egyike. Több szőnyeg, takaró- és bőrgyárral bír.

Az 1697-ik évi szeptember havában Zenice lapályán táboroztak Savoyai Jenő herceg hősi csapatai.

Zenice közelében van a kizárólag katholikus lakosságú Brkviceza falu, körülbelül 200 ra menő lélekszámmal.

Illetékes helyről a legüresebb koholmányok jelentik ki azt, mintha a bosnyák fölkelés miatt Andrassy gróf külügyminiszter és az uralkodó közt a legesekélyebb bizalmatlanság merült volna fel, vagy mintha a bosnyák fölkelés arányaira nézve csak egy pillanattal is hiú remények ápolhattak volna, de miután azon források, melyekből a bosnyák lázadások rendszeres táplálékot vehettek, teljesen megapadtak, az új fölkelés elnyomása rövid időn várható.

Érkezett hírek szerint a felkelő lakosságot kiküldött kormányzó bizottság utasította Hafiz pasát, az általa kinevezett kormányzót, hogy az osztrák-magyar csapatparancsnokok elé siessen és elnézésért esedezzen a lakosság számára. — Itt, a legutóbb érkezett hírek szerint, lehetetlennek tartják, hogy a felkelők a fegyveres ellentállást folytassák. Mehemed Ali pasa, a lakosság megnyugtató végett boszniai biztossá nevezetvé ki a porta által, azonnal el fog utazni rendeltetése helyére.

Hareteri hírek.

A szultán kiadta a parancsot, hogy Hadsí Lojaj fogják el a mohamedánok s adják ki az osztrák-magyar hadaknak, mert ő két szövetséges állam közt csinálja a zavart s midőn az osztrák-magyar hadak ellen fellázadt, egyszersmind a porta ellen is lázadónak tekintendő. Annalfogva Serajevo előtt csak egy kis csata lesz, hol Hadsí Loja esekély csapata fog elpusztulni.

A 13. hadtest parancsnoksága a zenicei bivuakból aug. 12-ről jelenté: A főhadoszlop aug. 11-én érkezett ide a 7-ik hadosztály aug. 10-én megszállta Zwornikot ellent-

állás nélkül, mire mindkét hadoszlop közvetlen összeköttetésbe lépett egymással. A huszadik hadosztálynak aug. 9- és 10-én nagyon heves küzdelmeket kellett vívnia Juzlánál, mely alkalommal a felkelők nagy számmal voltak és ágyukkal támadtak: noha a 20-dik hadosztály az ütközetben tett ugyan némi kevés előnyömulást, mégis a parancsnok indítatva érzi magát, tekintettel a csapatok nagy kimerültségére, a csaknem legyőzhetlen élelemutánszállítási akadályok következtében, valamint, tekintettel azon körülményre, hogy a fölkelők minden oldalról támadtak, folyvást hadakozva visszavonulni Graesanicza felé, a hadosztály aug. 12-én érkezett meg.

Hafiz pasa búsovácziába jött hol a hadtest parancsnoksággal értekezni kívánt Salvus konduktus mellett; miután ez utóbbi engedélyeztetett, hihető, hogy az értekezlet már megtörtént. A hadtest parancsnokság azért rendelt pihenőt Zeniczan, hogy a kifáradt csapatok kinyugodhassanak és a Vitézbe vezető ut járhatóvá tétessék. — Dalmáciából jelentik, hogy a határbiztosítás céljából elrendelt őrszolgálatok Livno fele megkezdődtek. Ezekben a 79. és 80-dik dalmát honvéd zászlóaljok is részt vettek és a határon túl küldöttek. Azon 6 ezernyi török csapat, mely Ali pasa vezérlete alatt Matkovicsnál állt, hadi és Lloyd grózsókra szállítatván, egyik albaniai kikötőbe indítottatott el.

A roncsoló toroklob' (Dyphtheritis.)

D. R. D.

Járványok minden időben jelenkeztek; rohamos fellépésük, gyorsaságuk melylyel alig mutatkozva tünetei, már az életet megsemmisítik, mindannyiszor rettenettel töltik el a népeket, s ösztönözterüleg hatalmak megőrsére, — ov rendszabályok felállítására — kényteték őket.

Többnyire titokszerű rejtélyes eszközök voltak ezek. — Iphigemia áldozataitól kezdve számtalan alakban jelentkező vallási szertartásai az ő és közép-kornak le egész korunknak bucsujárásai keresztjáró napjaik voltak az eszközök melyek a dühöngő ellen erejét megtörhetni vélték. Mindezen a felsőbb hatalomtól segélyt könyörgők mellett voltak minden kornak hivatottjai — gyógyászai

kik ismereteik álláspontjához mérten törekedtek az egyest mint az ősszet oktatóni az ővszerekre s őket megvédeni.

Rendeleteikben sok észszerű volt a fölfogás helyes, midőn az általános közegekben keresék az általán elterjedett kóros állapotok okát.

A járvány minden egyest egyaránt ér de okának oly közegnek kell lennie, melyel mindenki érintkezésben áll. —

Vitkozottak tehát már az ő korban ha valjon a bolygó testek, levegő — víz — étszer — éghajlat — időjárás — a közlekedés vagy pedig közvetlen ragálykutatforrása a kóros állapotoknak.

Küzdöttek elődeink, s küzdenek a jelennek nagyjai is!

Ha egy kissé figyelemmel kísérik a járványok történetét köztük, kiválólag a cholera és hagymáz, úgy látni fogjuk hogy dühöngésök korszakaiban többé kevésbé világos sejtelmekre lévén alapi val a járványok oka, a képzelet minő; regényesen törekedett kutani, megfjtenj az okozat létét. — A képzelet működésének volt eredménye azon gyakran kóros befolyású hit hogy p. o. a zsidók mérgezik meg a kutakat stb. — minek gyakran oly felsőbbeségi rendeletek lőnek következményei melyek önmagukon hordják a bélyegét: a szükség teremtette őket.

Az egyes időszakok szűtek oly eljárásokat a járványok tartama alatt, melyekből itéletet vonva nem ismeriük ugyanazon időszak esőndes viszonyaira.

Föl voltak zavarva a kedélyek mint szélvész által a hullámok, reitgés fogta el a kebleket mintha az annyit hirdetett végső nap következett volna rajjuk.

Nagy tüzek rakása a légtisztítására, kellemes illatu fűszerekkel füstölés az utcák valamint lakások tisztítására, közös fürdők bezárása, a betegek és ápolóik elkülönítése, a gyanus kutak befödése ezek mind észszerű ovrendszabályok, s ha ép nem mindenkor voltak az uralkodó, járványra kellőleg alkalmazva, úgy az okok éves fölfogásáról tanuskodnak, de mutatják tudatát annak hogy az ember hatalmában áll azily csapatok elhárítása, s kepesek vagyunk a járvány erejét ha nem is rögtönözve megsemmisíteni deminden esetre terjedésének gátot vetve erejét tetemesen gyengíteni.

Az idő haladtával a különböző irányú kutatások azon elv elfogadására vezettek. — Schönbein mindentátható lángeszét illeti az érdem — hogy a természet vizsgálata nál az egyes jelentéget kezdetől fejlődésének minden szakán, át figyelemmel kell kísérni. — Angolhonban Sydenham, Franciaországban a revolutio alatt működő nagyjai, kik az mintegy öröklött-

előitélettel megszabadítani törekedtek a természet vizsgáló ész, utánnok Wirchow, a bécsi, prágai, orosz tanszékek mély tudományos férfiai, kitűnő gyakorlatainak köszönhető hogy ma a gyógyászat tényálladéki ismeretei nagyobbítására törekszik mielőtt egy kórtani elméletet felállít.

Minden fölfogás, mely a régi fölfogások gyökeres újjá alakítását vonja maga után, a dolog természeténél fogva nem fejlődhet rohamos folytonossággal tovább, hanem mivel a hivatottak szellemi harcába hivatatlának is vegyülnek bele, gyakran a vizsgálat esőndes menetét hátráló kártékony elméletek is merülnek fel; s így fejlődik ki a nagy szellem harc; melynek főterekvése a természet vizsgálat uton tiszta ismerethez jutni.

A tapasztalat, tudománya fejlődött s ha vannak ma kik azt állítják hogy tudományuk tapasztalatainktól függött úgy szemölkbe mondhatjuk büszkén; nem úgy áll, ez nem igaz. Ma ismerve az életot föntartó szervek működésének természetét, élettani törvények alapján itélünk. Az egyes tünetek megfjtesése minden egyes orvos előtt egy és ugyanazon méltánylásban részesül, csak annak magyarázata függ egyéni fölfogásától.

Minden egyes természeti jelenségnek különböző néha több oka van, sőt e mellett még különböző körülmények befolyása is tekintet alá jő. A természetvizsgáló köteleme bírálni, mit eredményezzen egyesjelokok és körülmények mindegyike. —

Az egyiknek ép egyik ok avagy körülmény tűnik föl, ezt veszi kiindulási pontnak s itél feledve a mellékes okokat és körülményeket, míg egymás mindent egyszerre véve fontolórához itéletet. — Ez nem tapasztalat, eltérése ez az egyéniség s ennek bíráto tehetősége közötti különbség. —

Ma tisztán gyakorlati gyógykezelés csak is hasonszenvi van. —

Volnánk oly hatalmasok a gyógyerő adagolásban mint minők a kórisme föllállításában vagyunk, úgy bizton rég lejárt volna napja Haue chman követőnek s a hasonszenvi gyógykezelés számítve lenne, vagy legalább a közöseség legnőveletlenebbjei közö szeritva, mit il jel enleg nagyon távol vagyunk! —

E kis eltérésre elmékedésem tárgyától szükség volt, mivel nem rég egy amerikai napszámos is talált föl egy gyógymodot s honunk összes hírlapjainak hasábjait átjárta — minden egyes falunak van egy vagy orvossa, hisz mindenütt találhatik egyik-másik ki gyógyit, kontrkodik hivatásunkban — igaz volt annak ki azt mondta a hány vénasszony anyyi orvos! —

nőjükhöz sietve, felkérték őt, hogy tudakolja meg valjon a nemes gróf nem mondhat-e valamit az ő vőlegényükről is. —

Sarolta meg is kérdé ez ügyben vendégét s midőn az hajlandónak nyilatkozott felkeresni a más két hajdönt is, hogy azok ajkáról hallja kedveseinek pontos személyleírását s a szerint tegyen eleget kívánságuknak, még meg is köszöné jószívűségét. — Különben maga részéről is már sokkal gyöngédebb s barátságosabb módort igyekezett a gróffal szemben felvenni. Az elmult éjjelen sokáig fontolgatá a dolgot s úróvégre is győzött benne a nagyra vágyás — ezen nemi különbség nélkül oly sokaknak de különösen oly számtalan nő szívének megrentő szenvedélye — s miközben bírvagyó tekintettel szemlélt az értékes karikát, melyet idegen udvarlója asztalán hagyott, ily képen elmékedett: „Ime csak kezemet kell kinyujtanom érte s elnyerhetem a világ legtekintélyesebb grófságainak egyikét, a nélkül, hogy két barátommal volnék kénytelen azt megosztani! Tehát a hűtlennek tette mégis grófi koronára segít csak használnom kell az alkalmat.” — Szűlőinek is elbeszélé tehát a grófnak őt megtisztelő ajánlatát s szavainak nyomatékául elémutatá a kapott gyűrűt is. — A dolognak komoly hitelt adni az öregek még is csak akkor

voltak hajlandók; midőn a gróf engedelmet kért, hogy leányuknak emlékül kis ékszeret adjon át s e szavak mellett esinos szekrényekből hétszerez gyöngy soron függő gyémántkeresztet vett ki. — A drágaság elvakította szűlők szemét s elhatározatá velők, hogy a gazdag udvarlót mindenkép hálójukba kerítik. —

E naptól kezdve a gróffot kiváló előzékenységgel halmozák el s igyekeznek magzatukat is rábeszélni, hogy hasonlókép esekedjék. — Sőt hogy egymáshoz szokjanak, gyakran hagyák őt a szobába egyedül a gróffal, kit nem ritkán véso éjjel vendégelték kitűnő borokkal s világosított esemégekkel. Ez azonban semmit sem vett köszönet nélkül, hanem értékes ajándékokkal lépé meg a házbelleket. — Sarolta hiúságának hatalma alatt élénk képzelmenek erejével már mint grófné látá magát, körülvéve a világ irigy tekintetétől s ez annyira lebilincselé, hogy szívesen feledé az idegen hibáit.

Grófnak azonban, úgy látszik, a tapasztalt világfiak közé tartozott, mert saját szavai szerint alig pillantá meg Verát, az éj sötétével vetékedő hajával, már is érezé, hogy szépsége százsor felülmulja a Saroltaét, és különös — midőn tekintete az ébredő hajnal arany színét játszó haját viselő Kata tekintetével találkozott, szíve heves

dobbanások között sugá, hogy e hajdon szűies szépsége mellett örök homályba vész két barátnője. Különben mindkettőnél ugyanazon koholt mesét mondá el, hogy vőlegényeiket két lány ölelő karjai közt dorbézolás közepett látta egy vidéki vendéglőben, kik midőn meghallák, hogy ő útjában Herbesheimot meglátogatja gnyos hahota között mondák el, hogy kedveseik szavára rossz fát tettek a tűzre s most a cseh háborúban akarnak részt venni; hogy továbbá okosabbnak találják a lányok karjai közt keresni az életet, mintsem aráknak írni, hanem kéri őt a gyűrűt azon izenettel vinni a lányoknak vissza hogy szánják azt annak, kinek újjára jobban talál.

Már Veránál is úgy találta, hogy a gyűrű az ő újján igen jól áll, de Katánál már azt erősíté, hogy a gyűrű az újjára van mérve.

Egyebekben mindeniknél úgy viselte magát, mint Saroltaénál s az által, hogy külön — külön mind háromnak váltig esküdözött, hogy egyedül ő szívének választottja s a más kettőt csak is udvarias kötelességből látogatja meg, esodálats módon mindegyiköket ravaszúl szött hálójába kerité. — Úgyes fondorlataival azonfelül a lányok szívet egymás ellen izgatá elannyira, hogy végre felmondák egymásnak a barátságot s így nem érint

kezvén egymással, grófnak szabadabban folytathatá vakmerő játékát. —

Mindazonáltal az egymásra folyton feltékony hajdonok egyenkint nem ritkán kellemetlen jeleneteknek voltak felidézői, miket megszüntetendő rejtélyes idegenünk egy és ugyanazon éjjelre külön mindháromnál kitűzé az eljegyzést, kikérvén azonban arától, hogy az eljegyzés egyelőre titok maradjon s hogy az azt követő éj sötét leple alatt részükrel engedtessek meg neki egy rövid órai tanúk nélküli együttlét, melyben szerető szíveik ömlengéseinek szabad tér nyitassék s mely a jövő boldogságairól, a tendő intézkedésekről s együttes idejük beosztásáról való édes esvegesnek szenteltessék. — Az igézet hatalma alatt álló szépeink ebbe is könnyen beleegyeztek. — Minden úgy történt tehát, mint tervezve volt. — Az est különböző óráiban mindhárom helyütt illő rendben a szűlők s tanúk jelenlétében végbement a jegyváltás gyűrű cseréje. — Az éj későbbi szakában a vőlegény által szabott feltétel második pontjának értelmében, kevés időközökben egy sötét alak sompolygott a három menyasszonyos házhoz és tünt el a lányok hálósobájának ablakain át. — Azután néma esend borítá a tájékat. —

(Folyt. köv.)

A ronesoló toroklob történetének rövid vázlata megmutatja mennyire téves a hit, hogy nem ismerjük e betegséget. —

A ronesoló toroklob, a legrégibb járványok közé sorolandó. —

Bretonneau megmutatni törekvék, hogy már Homér és Hippokratesnél találunk adatokat, melyek e kórt már akkor „Malum aegyptiacum” név alatt mint a legrettegettebb járványt tüntetik föl, sőt már kék követ mézzel vegyítve használtak is ellene mint megsemmisítő szert. — Ha eltekintünk ettől, úgy Kr. szül. ut. a második század elején Aretacus már értekezik e betegségről midőn leírja azt: „különösen a torokban a mandula mirigyek gyulladásának, melynek tartalma alatt egy fehér tömör jizzadmány szivárog a takhártya felszínére s földi be azt „quodam concreto humore albo” — mondja az említett író. —

Lassanként terjed, nagyobb tért foglal el az jizzadmány. — Ha a légesőre terjed ki úgy rövid idő alatt kioltja az életet fulladás áll be. A kifejlődés kora alatt álló gyermekek leginkább vannak kitéve e ragálynak.

Syria, Aegyptom különösen Coelestria fészke e ragálynak. — Azért nevezi Aretacus „Malum aegyptiacum” aegyptomi nyavalyának. —

K. u. 380-ban Macrobinus hasonló járványt ír le. —

Későbbi századokban 1557-ben Hollandban — Forss által leírva — dühöngött, a 17-18 században Európában több helytt. Különösen Spanyolországban „Gárottilo” nevezete alatt ha a gége s légesőre kiterjedt. „Fregár” ha csak a torok és száj üregre szorított terjedése. — Bonangelius — Villa Real, frank, honban Chomell. Olaszokban Carnevale Bola, Severinus stb. Németországban Schobinger Angolokban Fothergill, Huxtram Keetely” értekeztek a járványról; Amerikában Sam Bard igen alaposan észlelé e kórt. — Folytatása köv.

Borsszemek.

Holmi a nőkről.

Nem tartozom az abszolút nőgyűlölők közé és azért nem mondok ifjú Dumast: Tuez la! „Ó d meg őt!”

De nem tartozom a nők abszolút tiszteltői közé sem, mert némelyiket felborsozni szeretném.

Ha valahol, úgy legcélszerűbb a nőkérdésnél a középutat választani.

A biblia szerint, mikor az Úr, ama híres hetedik napon megteremté az első embert, kisé megpihent. Ekkor vette észre, hogy még valami elmaradt.

E hiány pótlásául teremtett a nő.

A nő tehát csak házaspotló.

Az élet asztalán a csemege.

Az élet fekete levesében a mokka — kávé.

A férfi alap; a nő tartozék.

A férfi: az elhatározás első műve; a nő: utónyomat. Mintha a természet a még fenn levő erőt tökéletesíteni akarta volna, jött létre a nő.

A nő egy utógondolat.

A teremtés nagy könyvének szép utóirata.

A megnyugvás szombatjának alkalmi verse.

A nő: szépség. A szépség: tökély egy festett képen vagy egy műszobron.

A női szépség illó, mint a harmat gyöngye.

Émezt a nap hevében, amaz a házasság napjában olvad el.

A szépség: a gyümölcs üde hamva, mely az érintés aldozata.

A nő fény: melytől megvakulhatunk ha sokáig nézzük.

Egy szóval a nő: kínos, csak őrizni kell nagyon. Ha azonban ellopják, a viláért sem kell kerestetni.

Egy francia író azt mondja, a nőnek kötelessége szépnek lenni. Én azt tartom, hogy a nőnek kötelessége a jóság. Legújabb időben még hozzá kell tennem, hogy a nőnek kötelessége „nem politizálni.”

A politikus nő veszélyes. Tessék kérem elképzelni, hogy a s óbafótt gárnir helyett elvél fűszerezni és a tejet elszózza. A mártásba politikai ellenkezéseinek egész keserűségét belekavarja; pudding helyett hosszú lére bocsított vezér cikket ad; a fekete levesnél a képviselő jelölt bajairól értekezik; lefekvéskor a jelölt nőtlenségéről hangosan elmélkedik, éjjel kiálmodja a házassítást, megtalálja a parthíet és hajnalban elutazik az ángyikához értekezni a megfélemlítéséről.

Ezalatt a férj otthon ringatja a babát, megmosdatja a másodutolsót s felöltözteti a legelsőt — s belenyugszik mert a magas politika, a pártérdek ezt így követeli.

A kanonjog házasságbontó okaihoz a „Cultus disparitas, vis. ordo, ligamen, honestas sbbihez még oda kellene tenni ha a nő politikus szinte elválasztandó a férjtől.

Kivétel lenne ha a férj purgatoriumi büntetésének lerovására kérelmezné a további együttélést.

De a nők politikai szereplése nagy szerencsétlenséggel is jár. Elkészve a szép Helena esetétől, kiért tíz éves háború folyt egész a szép Montez Lola kisasszonyig kiért 1848-ban a müncheni revolúció kiütött, — mindig szerencsétlenség volt.

A szép Montez Lola, ha nem politizált volna ma is bírná palotáját s ékszerait, így azonban a nála estélyen levő jogasz s tiszt urakat politikai felkelésro buzdítván, a fiatalság azonnal hozzáfogott a demon-trációhoz és a százezer forintot érő porcellán és ezüst servicet kapván kézbe azzal az utazárra tört s hajigálni kezdett a drágaságokkal, úgy, hogy a müncheni utcák közvetlen százezerforintnyi csillámdarab tündöklött. A revolúciónak kevés óra alatt vége lett s Lola nagysám kiűzetett Bajorországból.

Szerencsétlenül járt Didó asszony, ki politikából szerelmes lett Aeneasba és végre viperával megeztette meg magát.

Cleopatra asszony is addig politizált míg mint fogoly vitetett Romába.

Amalasantha goth királynét ki fia helyett kormányozni akart, fürdőjében gyilkolták meg.

Semiramis királynőt állítólag elragadták az ég madarai.

Boleyn Annát és Stuart Máriát kivégezték. Izabellát és Eugeniát elűzték és a legnagyobb orosz királynéről II. Katalinról is csak azt mondták halálakor: „Nagy politikus volt és veres himlőben halt meg.”

Kell még példa, vagy elég a „veres himlő” is. Én ha nő lennék, úgy félnék a himlőtől, hogy soha többé nem politizálnék.

A ki nem politizál az hosszú életű lesz, mint Ninon de l'Enclos asszony ki 80 éves korában harmadszor is férjhez ment egy 25 éves gárdista után és boldogul élt mert nem politizált.

Egyébiránt egy nem politikus nő kerestetik, az igen mély tisztelettel alant jegyzett házassági kandidátus által.

Robillard
híes bíró.

Többs választások

Gr. Apponyi Albert (bobrói és seneicei ker.)

Mocsáry Lajos. (Halas és Kecskemét) Móric Pál (Szarvas és alsó-árpási kerület.)

Gr. Péchy Manó. (Kolozsvár és Erzsébetváros.)

B. Simonyi Lajos. (Világosi és nagyszalontai ker.)

Simonyi Ernő. (Debrecen, Szeged és Szentcs.)

Szilágyi Dezső (Pest-józsefvárosi és jikkóhalmi ker.)

Tisza Kálmán (Fiume, Selmec és Sepsi Sz.-György.)

Verhovay Gyula (Cegléd, Makó és tapolcai ker.)

Kilenc képviselő megválasztott 21 kerületben. A dupla választások következtében lesz tehát még 12 új választás

Uj választások. Több helyen a jelöltek egyike sem kapván általános többséget, új választás lesz. Egyet Debrecenben b. Baldácsi Antal halála tesz szükségessé. Lesz tehát új választás:

Budapest ferenc- és belvárosi, Marosvásárhely második, Debrecen harmadik kerületében;

Nagy-Váradon, Abauj nagyidai, Csongrád tápéi, Heves poroszlói, Somogy tabi,

Szatmár esengeri, Torontál török-becsei, Veszprém enyingi kerületében.

Ezekhez járulnak a többs választások következtében szükségessé váló új választások.

Lesz tehát új választás összesen 24 kerületben. (N. H. u.)

396 eddig megejtett választásból kormánypart 234. egyesült ellenzéki hetven és szélsőbaloldali 66

Külömbfelék.

— Hymen Cseh Margit kisasszonyt Kolozsvárról eljegyezte Kromniczky Amadé deésaknai bányatiszt; — Bárány József jegyet váltott Béli Georgina grófnővel Előpatakon.

— Sepsi-szt.-Györgyről f. hó 18-án küldöttség megy fel Budapestre Tisza Kálmán miniszterelnök úrhoz, vivén a mandatumot. Együttal arra kéri, hogy tölük s nem Fiumétől fogadja el a képviselőiséget.

— Meghívás a folyó 1878. évi augusztus hó 20-án ő fensége Rudolf trónörökös születés napjának emlékére a gyula fehervári sétatéri kiosk nagytermében tartandó „túncz-estélyre”, melynek tiszta jövedelme a Boszniában időző tartalékosok inséges családjának felsegítésére fordítatik. Családjegy 2 frt. személyjegy 1 frt. Felülfizetések köszönettel nyugtáztatnak. — A nők felkértek lehetőleg egyszerű öltözékekben jelenni meg. Kezdete 8 órakor. A rendező bizottság.

— A kolozsvári „Kelet” írja, hogy Krecsányi Sarolta asszony, a szinpadon általa annyiszor kedves inceskedésekkel, párisi chic-kei, finom eleven szeszélylyel kijátszott házass-élettrabja lón. Örömmel jelezük a kellemes hírt, hogy ifj. Salamon János, a nemzeti színház első hegedűse, kit társadalmi műveltsége előnyösen tett ismrtt azon körökben, melyekben megfordul. a napokban tartá meg esküvőjét Krecsányi Sarolta asszonnyal. Áldást és boldogságot kívánunk az ifjú pár szép frigyéhez.

— Tordán az ott időző egyetemi polgárok a „Kisdedővő. Javára folyó hó 20-án a kaszinóban zártkörű tánevigalmat rendeznek. Személyjegy 80 kr. Családjegy 2 frt.

— Nőkonductorok. A nők munkaköre a fővárosban a foglalkozásnak egy új ágával nagyobbodott. Az új társas kocsikon, melyek a józsefvárosi templomtól az osztrák államvasutig közlekednek, a konduttori szolgálatot néhány

nap óta nők végzik. (Megj. Hány férj élet hajóját vezet rég óta nőkonduktor? A betűszedő.)

— A Budapesten megjelenő Nemzeti Hírlap” írja, hogy: „Uj Jeruzsálem” név alatt szerepel egy hírfelkezet, melynek követői és terjesztői ezen Amerikában és Angliában virágzó új egyház tanait Svedenborg Manó iratai alapján a szélrózsa minden irányában meghonosítani iparkodnak. Magyarországra is elérték s már annyi hívők van, hogy egyeletet alkothatnak. Az „Uj Jeruzsálem” követői a napokban fölterjesztették magyarországi első egyeletök alapszabályait jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz

— Bratiano román külügyminiszter alig gyógyult fel már is diplomaciai utra indult. Jelenleg Berlinben van.

— Somogyból kétezer kocsit rendeltek teherszállítás végett — Boszniába.

— Sajá sagos öngyilkossági eset fordult elő legutóbb Szabadszálláson. Paprika Vajda Imre rajongó bibliás ember, feleségének a hetivásárra történt elmenetelét felhasználva, a szobába zárkózott, s az ágyra lefeküdvén, ily fekvő állapotban előbb jobb, azután balkarján könyöknél ereit borotvával felvagdalta, — azután nyakán fültövétől három vaddást tett mindkét felől, minthogy azonban már ekkor a kar a vérvesztés miatt elegendő erőt ki nem fejtethet, — e vágás inkább csak keményebb karczolásnak mondható. — Az öngyilkos, mire neje haza érkezett, halva volt. — P. Vajda Imre — a városban ismerték, — folyton azon rögeszmével bibelődött, hogy neki, mint az isten előtt kedves bibliás kereszténynek, a lutrin nyerni kell, s e folytonosan üzött gondolkodás folytán igen gyakran számokat álmodott, s minden esetben aztán felébredés alká mával vette bolját, Budára gyalog felhalagott és az álmodott számokat megrakta: minden évben legalább is háromszor-négyszer fordult meg Budapesten gyalog, de a szerencse egyszer sem kedvezett a jámbornak, — így hát megölte magát.

— A hetven sebesült. Az egyetértés” azt újságolja, hogy a mult éjjel Sziszeckről 70 sebesült érkezett a fővárosba illetékes helyről nyert értesülésünk szerint e hírből egy szó sem igaz. Várnak ugyan a jövő éjjelre 70 beteget ide, de azok nem sebesültek, hanem egyszerű marodik.

— Necrolog: Özvegy Csecskedy Károlyné, Pakurár Mária maga és gyermekei: Szentgyörgyi Anna és férje Pokker István és gyermekeik József cs. kir. örvezető, valamint az üdvözültnék anyja, testvérei és családjaiak nevében vérző szívvel jelenti, hogy a szeretett férj Csecskedy Károly folyó hó 14-én reggeli 3 órakor szivgöres következtében, életének 50-dik, boldog házasságának 22. évében hirtelen kimúlt. Gyula-Fehérvár. Béke poraira!

— Eltűnt nagykereskedő. Halbauer, az ismeretes rövidárkereskedés főnöke vasárnap óta, midőn rokonához a Svábhegyre rándult, nyomtalanul eltűnt — Halbauer 35 éves nőten férj, ki a legrendezettebb vagyoni viszonyok között élt. Így öngyilkossági vagy önakaratból történt eltűnésre alig lehet következtetni Halbauer ur azonban igen nagy kedvelője volt az értékes ékszereknek, melyeket rendszeren magával hordozott, s így inkább azt hiszik, hogy büntetést aldozata lett. A rendőrség, minden erőfeszítés mellett, eddig nem bírt ez ügyben valamit kideríteni.

— Névváltoztatás. Forscher Ignác budapesti lakos vezetéknevének „Faludi”-ra, — Majjer József esáktornyai lakos vezetéknevének „Margitai”-ra kért átváltoztatása, belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett. Hasonlólag Spitzer Zsigmond budapesti lakos vezetéknevét „Szönyi”-re változtatá.

— Különc öngyilkos. Caprouban (Ilionis állam) Barleigh ur, kit igen mü-

volt, de életunt embernek tartottak. hirdetését tett közzé, hogy július 23-án felolvasást tart és végül a közönség gyönyörködtetésére egy embert fog az „örök semmisség”-be expedálni, azaz felolvasása végén önmagát föfelövi. A bemenet 1 font sterling volt és a beérkezett jövedelem a temetési költségek fedezésére és Huxley s Darwin műveink a közönség számára való megszerzésére volt fordítandó. A ki tűzött est elérkezett, a felolvasást nagyszámú közönség élvezzel hallgatta s végül — Burleigh beváltá szavát. — Mielőtt megakadályozhatták volna, golyót röpített agyába. A program minden pontját megtartotta, s a közönség szeme láttára hallva rogyott barátai karjaiba.

— **A beteg ember.** A „Funny Folk” című londoni élelap Törökország felosztását, így adja elő: A beteg ember (fölebredve) Allah-il-Alla, hol vagyok. — Szolga: Még mindig Istambulban, felséges védője a hitnek! — A beteg ember: Alla dicsértessék, ó Allah örökös fölötem. Nagyon beteg lehettem! Istenem, be összezsugorodtam! — Dr. Beaconsfield: Ugy van: felséged valóban megfogott kissé. Hozzanak egy térképet. (Elhozzák; sokáig s aggodalmasan nézegeti.) Allah védelmez! Hiszen már csak árnyéka vagyok magannak. Mit csináltak a nyakkammal? — Dr. Goresakov; A Bessz-

arábia-izom legkiseb hasznára sem volt felségednek s le kellett metszenünk. — A beteg ember: Igen de hova lett a bal vállam? — Dr. Andrassy: Ó, azt nem fogja elveszíteni; gondosan őrzöm. — A beteg ember: Biszmillah! De a két karom le van vágva! Dr. Risztics és Karol: Teljesen élettelenek voltak már, felség. Egyelőre ettették. — A beteg ember (rémülten alátékint): Masallah! hát ez mi? . . . Hova lett a lábam? Dr. — Beaconsfield: Ó, ne nyugtalanokdjék a miatt; utjában voltak felségednek, hát levágtam. — A beteg ember: Elég! Vigyen el innen valaki és temessen el. — Dr. Bismarek (fülébe sug Beaconsfield kollégájának): Ültessen a sirjára egy cypriust. (A doktorok nevetve elvonultak.)

— **A németországi képviselőválasztásokról** következők irnak: Nem közönséges ember Bowinckel Ernő a legújabb megválasztott képviselő. Programbeszédet is mondott, de nem olyat, minőt minden közönséges ember elmondhat: ez sokkal különb. Csak néhány mondását idézzük s rögtön kiviláglik, minő kincset nyer a képviselőház ebben a tisztelt urban.

Halljak tehát: „Én nem értek a politikához, de városi tanácsos voltam. Önkénytelenül állítottak fel engemet jelöltül, mert jele-

sebet nálam nem találtak. Azonkívül az üzletemtől már visszaléptem, tehát minden működésemet e kerület javára szentelhetem. Minthogy pedig gyermekeim nincsenek, a feleségemet is magammal vihetem Berlinbe.” (Szünni neu akaró „hoch” és tetszés.)

„Én nem jártam a jelöltség után, de rám erőltették. Ha megválasztanak, azt én egyenesen isten adományaként veszem.”

— **Pályázatok.** Budapesti fővárosi polgári iskolánál tanári állásra aug. 28-ig — Nagyvárad kir. jbiróságánál albirói állásra 4 hét alatt. — Szabadkai kir. tsvszéknél hivatalozgai állásra szept. 26-ikáig. — Besztercezi központi börtönüél börtön-mesteri állásra szept. 26-ig. — Edelényi jbiróságánál hivatalozgai állásra szept. 22-éig. — Zalatnai tanitónői állomásra szept. 8-ikáig. — Ujvidéki kir. tsvszéknél II-od oszt. segédtelekkönyvvezetői állomásra 4 hét alatt.

Gyula-Fehérvárt, 1878. aug. 17.
 1 hectoliter Tisztabuza 6 ft 75 kr.
 „ Elegybuza 5 „ 50 „
 „ Rozs 4 „ „
 „ Törökbuza 6 „ „
 méter másza kötetlen széna 2 „ „
 méter másza Alonszalma — „ 60 „
 köbméter Tüzi fa 2 „ 60 „
 1 kilogramm Marhahus — „ 38 „

Bécsi tőzsde.

1878. 17/8

Magyar arany-járadék	88.50
Magyar kincst. utalv. 1. kibocsát	117.—
„ „ „ 2. „ „ „	112.75
Magy. kel.-vasut. els3bbs. 2. kibocs.	76.25
Magyar állami kötvény 1876.	68.—
Magyar vasuti kölesön	101.75
Magyar földtehermentesítési kötv.	78.30
Temesvári földtehermentesít. kötv.	77.—
Erdélyi földtehermentesít. kötv.	75.75
Horvát Slavon földteherment. kötv.	85.50
Magyar szálló váltáság kötv.	—
Oszt. egységes államadósság papban	62.65
Oszt. egységes államadóss. ezüstben	64.70
Oszt. aranyjáradék	73.15
1860. állam sorsjegy	111.75
Oszt. nemzeti bankrészvény	280.—
Oszt. hitelrészvény	263.—
Magyar hitelbank	232.75
Ezüst	100.80
Cs. k. arany	5.51
Napolondor	9.27—
Német birod. mark	56.95
London	115.55

Lotto húzás.

Temesvár aug. 3.
35, 21, 10, 22, 68
 N.-Szeben, aug. 8.
70, 2, 65, 76, 62

Felelős szerk. s laptulajd. *Rajner József.*
 Kiadó *Volz Bálint.*

LESZÁLLITOTT ÁRON

kaphatni az alább jegyzett cikkeket

VOLZ BÁLINT

könyvnyomdaüzletében Gyula-Fehérvártt, u. m.:

- Író-papír, minden nemből : : : : : 12 kr.
- Különösen esinos levélpapír.
- Levélborítékok 100 darab . . . . . 20 kr.
- Rom, kath. plébániák számára nyomtatványok egy konc . . . . . 40 „
- Ügyvédi megbizások, meghatalmázások, sommás keresetek stb.
- Végrehajtói nyomtatványok — Községi jegyzőknek — Bagatell eljárás stb.
- Halottkémlési nyomtat. — Adásvevési szerződések — Betáblázási kérvények stb.

Ezen kívül magyar német regények olaj s könyomatu képek eladandók.
 A leszállított ároni eladás csak 8 napig tart.

Volcz és társa

könyv- és papirkereskedésében Tordán és Gy.-Fehérvártt kaphatók:

Vonalzott és tiszta könyvek; Hivatalok egyletek, magányzok, ügyvédek, kereskedők, jegyzők és mindennemű iparral foglalkozók részére, vászonba vagy papírba kötve dus választékban. — Másoló könyvek: Kereskedők Irodák sat. részére. Másoló Gépek az chez szükségő viasszos lap, itató papír és a legkitünőbb másoló tintával.

Irodai, fogalmi, csomagoló és szines papír dus választékban, könyvkötő cikkek

Előfizethetni, — illetőleg előjegyeztetni — lehet a következő általános kedvelt művekre :

Petőfi Sándor összes költeményeinek képes diszkladására, füzetekban, ...	egyed füzet ára 40 kr.	Deutschland's Kunstschatze	65 kr.
Magyar-Lexicon	„ „ „ 30 kr.	Italien's „ „ „	48 kr.
Jókai Mor újabb regényei és elbeszélései	„ „ „ 25 kr.	Das Buch der Erfindungen	32 kr.
Über Land und Meer	„ „ „ 32 kr.	Shakespeare sämtliche Werke, Illustrierte Pracht-Ausgabe	32 kr.
Meyer's Conversations-Lexicon	„ „ „ 32 kr.	Schiller's Werke Illustrierte Pracht-Ausgabe	32 kr.